

Crna Gora
Kabinet predsjednika Vlade
Kancelarija za evropske integracije

N A C R T

DVADESET ŠESTI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period april - jun 2020.

Podgorica, oktobar 2020.

S a d r ž a j

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije	3
2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji	5
2.1. Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji.....	8
2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu	11
3. Sproveđenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.....	12
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom EU	12
5. Instrument pretpristupne podrške - IPA.....	13
5.1. IPA II – 2014-2020.....	13
Programi Višekorisničke Ipe	14
Zapadnobalkanski investicioni okvir (ZIO)	14
Programi EU.....	15
Regionalna i teritorijalna saradnja.....	15
5.2. Twining i Tajeks	17
5.3. Makroregionalne strategije	18

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Izvještajni period obilježila je borba Crne Gore i drugih evropskih i svjetskih država sa pandemijom virusa Covid 19, pa su susreti državnog vrha Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije (EU) organizovani u manjem obimu, a većina sastanaka je održana u formi video sastanaka. Među sastancima izdvajaju se susreti predsjednika Crne Gore **Mila Đukanovića**, predsjednika Vlade **Duška Markovića** i predsjednika Skupštine **Ivana Brajovića** s predsjednikom Republike Hrvatske **Zoranom Milanovićem** koji je boravio u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori 22. i 23. VI 2020. Tokom zvaničnih susreta istaknuto je da Evropska unija ostaje posvećena proširenju na Zapadni Balkan i da je politika proširenja bila visoko na agendi hrvatskog predsjedavanja Unijom. Izraženo je uvjerenje da će Crna Gora biti prva sljedeća članica Evropske unije i da će na tom putu imati punu podršku Hrvatske. Crnogorska strana je ukazala da članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji ostaje osnovni prioritet državne politike u kontekstu evropeizacije društva.

Pored toga, održani su i sljedeći susreti crnogorskih zvaničnika s zvaničnicima država članica EU i predstavnicima institucija Unije, poput:

- video sastanka predsjednika **Mila Đukanovića** s predsjednikom Evropskog savjeta **Šarlom Mišelom** (*Charles Michel*), održanog 6. V 2020. Ocijenjeno je da organizacija samita u uslovima pandemije snažna potvrda podrške zemljama Zapadnog Balkana i prilika da se evropskoj javnosti i regionu pošalju jasne poruke čvrste povezanosti Evropske unije i našeg regionalnog. Naglašena je važnost uključivanja Zapadnog Balkana u strateški plan oporavka nakon pandemije virusa Covid 19. Sastanak je održan uoči Samita Evropska unija - Zapadni Balkan, koji se održao u formatu video konferencije, a na kojem je učestvovao i predsjednik Crne Gore, predsjednik Evropskog savjeta, predsjednica Evropske komisije **Ursula fon der Leyen** (*Ursula von der Leyen*) i predsjednik Vlade Hrvatske, predsjedavajuće Savjetom EU **Andrej Plenković**, na čiju je inicijativu Samit i organizovan.

- sastanka predsjednika **Mila Đukanovića** s ministrom vanjskih poslova i trgovine Mađarske **Peterom Sijartom** (*Péter Szijjártó*) održanog u Podgorici 12. V 2020. U kontekstu evropskih integracija, predsjednik Đukanović je zahvalio Mađarskoj na kontinuiranoj podršci Crnoj Gori i zemljama Zapadnog Balkana na njihovom evropskom putu. Ministar Sijarto je potvrdio da Mađarska ostaje privržena evropskoj budućnosti Crne Gore i da će i dalje snažno podržavati nastavak pregovaračkog procesa, uključujući i zatvaranje šest poglavlja koja su tehnički već sada spremna. Istog dana mađarskog ministra je primio i ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović**.

- susreta predsjednika **Mila Đukanovića** s ministrom vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske **Gordanom Grlićem Radmanom**, održanog u Podgorici 5. VI 2020. Na sastanku je naglašeno da put mira, stabilnosti i napretka regiona vodi u Evropsku uniju. Istaknuta je spremnost Crne Gore da odigra ulogu dobrog primjera i bude promoter evropskih vrijednosti, uz još veću odlučnost i posvećenost reformama. S hrvatskim ministrom se susreo i predsjednik Skupštine **Ivan Brajović** i tom prilikom je potvrđena snažna podrška Hrvatske evropskom putu Crne Gore i spremnost da se do kraja hrvatskog predsjedavanja otvor jedino preostalo neotvoreno pregovaračko poglavlje 8 – Konkurenčija. Tokom posjete Crnoj Gori odvojeni susret organizovan je i s ministrom vanjskih poslova **Srđanom Darmanovićem**.

- učešća ministra **Srđana Darmanovića** na video sastanku ministara vanjskih poslova Zapadnog Balkana i evropskog komesara za susjedsku politiku i pregovore o proširenju **Olivera Varheljija** (*Olivér Várhelyi*), održanog 30. IV 2020. Na sastanku je razgovarano o pregledu finansijskih mjera podrške EU za potrebe zdravstvenog sistema i ekonomski oporavak od krize izazvane virusom Covid 19 u državama Zapadnog Balkana, kao i za dugoročne investicije koje bi podržale ekonomski razvoj i reformske procese država aspiranata za članstvo. O posvećenosti Unije Zapadnom Balkanu svjedoči i činjenica da se u planu Evropske unije u vrhu prioriteta nalazi i oporavak susjeda, među kojima se zemlje Zapadnog Balkana smatraju najbližim.

- učešće ministra vanjskih poslova **Srđana Darmanovića** na video konferenciji šefova diplomatičkih službi Zapadnog Balkana i susjednih država članica EU, održanoj 19. V 2020. Konferenciju su organizovali ministri vanjskih poslova Republike Grčke **Nikos Dendijas** i Sjeverne Makedonije **Nikola Dimitrov**. Na sastanku, na kojem su učestvovali i evropski komesar za proširenje i susjedsku politiku **Oliver Varhelji** i generalna sekretarka Evropske službe za spoljne poslove **Helga Marija Šmit** (*Helga Maria Schmid*), ocijenjeno je da su u upravljanju socio-ekonomskim posljedicama pandemije virusa Covid 19, ključni saradnja i solidarnost Zapadnog Balkana i EU. Šefovi diplomatičkih službi su se posebno osvrnuli na značaj prekograničnih putovanja i transport roba, kao i na međusobnu pomoć razvoju ekonomije.

- učešće ministra vanjskih poslova **Srđana Darmanovića** na ministarskom video sastanku u okviru **Procesa saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECP)**, održanog 25. VI 2020. Na sastanku je učestvovao i evropski komesar za politiku susjedstva i pregovore o proširenju **Oliver Varhelji**. Istaknuta je nužnost intenziviranja regionalne saradnje i stavljanja posebnog fokusa na ekonomski oporavak kroz saradnju u oblasti zdravlja, carinskih propisa i saobraćaja, kao i obezbjeđivanje povoljnog biznis okruženja i pospešivanje investicija, te intenziviranje trgovine i sveukupne povezanosti u regionu.

2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Ukupan bilans rezultata Crne Gore u dosadašnjem toku pregovaračkog procesa su **otvorena sva 33 pregovaračka poglavila**, od kojih su **tri privremeno zatvorena**.

U izvještajnom periodu, u procesu pregovora realizovane su sljedeće aktivnosti:

Vlada je 9. IV 2020. usvojila **Informaciju o finansijskoj podršci Evropske unije Crnoj Gori za sprečavanje širenja i saniranje posljedica epidemije virusa Covid 19 i Informaciju o Sporazumu o zajedničkim nabavkama medicinskih protivmjera s Predlogom sporazuma.**

Vlada je 16. IV 2020. usvojila **Dvadeset četvrti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period oktobar - decembar 2019, Dvanaesti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period jul - decembar 2019. i Prvi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2020-2022.**

Vlada je 30. IV 2020. usvojila **Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019 - 2022. i Akcional plan za 2020. godinu za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019 - 2022.**

Vlada je 14. V 2020. usvojila **Informaciju o Instrumentu pretpripravnog podrške Evropske unije za period 2021-2027 (IPA III) i početku pripreme programa IPA 2021. i IPA 2022.**

Vlada je 11. VI 2020. usvojila **Informaciju o Sporazumu o partnerstvu o sprovođenju prioriteta Tehničke podrške u okviru IPA II Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija 2014-2020 između operativnih struktura dvije države učesnice s Predlogom sporazuma, kao i Informaciju o Sporazumu o partnerstvu o sprovođenju prioriteta Tehničke podrške u okviru IPA II Programa prekogranične saradnje Crna Gora - Kosovo 2014-2020 između operativnih struktura dvije države učesnice s Predlogom sporazuma.**

Vlada je 25. VI 2020. usvojila **Informaciju o aktivnostima i projektima koji se sprovode kroz sistem indirektnog upravljanja IPA fondovima.**

U oblasti reforme javne uprave, 19. VI 2020. održana je **dvanaesta sjednica Savjeta za reformu javne uprave**. Na sjednici su razmotreni ključni dokumenti za praćenje reformskog procesa u oblasti javne uprave i to: Izvještaj o radu Savjeta za reformu javne uprave za 2019, Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije reforme

javne uprave 2016-2020. za 2019. i Izvještaj o sprovođenju Programa upravljanja javnim finansijama 2016-2020. za 2019.

U oblasti vladavine prava, na liniji razgovora koje je predsjednik Vlade održao u februaru 2020. s predstvincima nevladinih organizacija u okviru inicijative „Savez za Evropu“, a uslijed vanredne situacije izazvane pandemijom virusa Covid 19, 15. V 2020. je **ponovljen javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje predstavnika/ce za člana/icu Savjeta za vladavinu prava.**¹ Vlada je 4. VI 2020. donijela **Odluku o dopuni Odluke o Savjetu za vladavinu prava**, kojom su, na osnovu rezultata organizovanog javnog poziva, u sastav ovog tijela uključena dva predstavnika nevladinog sektora². Dodatno, na osnovu zaključaka razgovora predsjednika Vlade s predstvincima civilnog sektora obavljenih u okviru inicijative „Savez za Evropu“, Odlukom su u sastav Savjeta za vladavinu prava ušla i dva predstavnika civilnog sektora³. **Peta sjednica Savjeta za vladavinu prava** održana je 15. VI 2020. Sjednici je prisustvovao šef Delegacije EU u Crnoj Gori Aivo Orav, a tokom sjednice je razmotren Nezvanični radni dokument EK o stanju u poglavljima 23 i 24 za Crnu Goru, iz juna 2020.

Na zahtjev Evropske komisije, uslijed činjenice da je odložena izrada i objavljivanje Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori za 2020. zbog pandemije virusa Covid 19, **Crna Gora je dostavila dvije dopune II priloga Izvještaju Evropske komisije, za period 1. II – 31. III 2020. i 1. IV – 12. VI 2020.**

Crna Gore je 15. V 2020. zvanično obavijestila Evropsku komisiju **o prihvatanju Nove metodologije pristupanja Evropskoj uniji**. Nova metodologija će poslužiti kao dobra platforma za intenziviranje reformskih procesa i intenzivniju komunikaciju sa zemljama članicama. Nadalje, Nova metodologija u centar pregovora ponovo postavlja poglavlja 23 i 24, a napredak postignut na tom planu determiniše ukupan tok pregovora.

U okviru pregovaračkog poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava, Vlada je 24. IV 2020. utvrdila **Predlog zakona o izmjeni Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja**, koji omogućava isplatu socijalnih davanja u izbornoj godini i u slučaju epidemije ili pandemije zaraznih bolesti. Vlada je 11. VI 2020. donijela **Odluku o obrazovanju Savjeta za brigu o licima sa invaliditetom**, s ciljem unapređenja njihovog položaja. Predsjednik Savjeta je potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, a članovi su devet predstavnika Vlade, predstavnik Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i pet članova iz reda nevladinih organizacija. Zadaci Savjeta su praćenje realizacije preporuka Komiteta za prava osoba sa invaliditetom; promocija i unapređenje prava lica sa invaliditetom u oblasti zdravstvene, socijalne i dječje zaštite, vaspitanja i obrazovanja,

¹ Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje predstavnika/ce za člana/icu Savjeta za vladavinu prava prvo bitno je objavljen 5. III 2020.

² Predstavnici NVO Centar za demokratsku tranziciju i NVO Građanska alijansa.

³ Predsjednik Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija i predsjednik Udruženja pravnika Crne Gore.

radnog osposobljavanja i zapošljavanja, pristupačnosti, antidiskriminacije i sporta;iniciranje donošenja propisa za razvoj i unapređivanje prava lica sa invaliditetom; predlaganje mjera za poboljšanje kvaliteta života lica sa invaliditetom; informisanje javnosti o pravima, mogućnostima i potrebama lica sa invaliditetom u cilju uklanjanja predrasuda i barijera u odnosu na ta lica; i ostvarivanje drugih prava od značaja za status lica sa invaliditetom. Istog dana Vlada je usvojila **Analizu efikasnosti sistema izvršenja (januar-decembar 2019)**, koja sadrži ocjenu efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja, uključujući rad javnih izvršitelja i sudova, kao i nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja, aktivnosti Ministarstva pravde i Komore javnih izvršitelja u pravcu praćenja i unapređenja sistema izvršenja i rada javnih izvršitelja te aktivnosti drugih nadležnih organa. Rezultati analize pokazuju da je reformisani sistem izvršenja u posmatranom periodu nastavio da funkcioniše efikasno.

U okviru pregovaračkog poglavlju 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, pripadnici Uprave policije su 15. VI 2020. uništili oko pet tona droge koja je zaplijenjena u prethodnom periodu.

U okviru pregovaračkog poglavlja 5 – Javne nabavke, Vlada je 4. VI 2020. usvojila **Izvještaj o javnim nabavkama za 2019**, koji predstavlja uslov za ispunjenje trećeg završnog mjerila u ovom poglavlju. Javne nabavke čine 12,39% BDP-a Crne Gore, a precizno i utemeljeno izvještavanje o ovim procesima bitno je sa aspekta racionalnog i efikasnog trošenja budžetskih sredstava, a samim tim i novca građana Crne Gore. Obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama u 2019. ugovorili su ukupno 715,6 miliona eura nabavki, od čega su javne nabavke 608,2 miliona eura i nabavke električne energije i uglja 107,4 miliona eura. Jedna od novina u izvještavanju za 2019. je prikaz pregleda broja ugovora sa procijenjenom i ugovorenom vrijednošću zaključenih putem okvirnog sporazuma. Dodatna novina u izvještaju za 2019. je i prikaz pregleda učešća kriterijuma najniža ponuđena cijena i ekonomski najpovoljnija ponuda u postupcima javnih nabavki.

U okviru pregovaračkog poglavlja 6 – Privredno pravo, 25. VI 2020. donijet je **Zakon o privrednim društvima** ("Sl. list CG", broj 65/20), koji predstavlja krovni propis u pravcu ispunjenja drugog završnog mjerila u ovom poglavlju.

Pregovori u okviru pregovaračkog poglavlja 8 – Konkurenčija su otvoreni na Međuvladinoj konferenciji koja je održana 30. VI 2020. u Briselu. Na ovaj način je zaokružena jedna zahtijevna i izuzetno značajna faza pregovora. U okviru Zajedničke pregovaračke pozicije EU za poglavlje 8 – Konkurenčija, Crna Gora je dobila četiri završna mjerila koje je potrebno da ispuni kako bi privremeno zatvorila pregovore u ovom poglavlju.

U okviru pregovaračkog poglavlja 10 - Informatičko društvo i mediji, u oblasti usluga informatičkog društva, Vlada je 23. IV 2020. donijela **Akcioni plan za sprovođenje Strategije sajber bezbjednosti 2018-2021**, s pratećim Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. Donošenje Akcionog plana nije dio završnih mjerila u ovom poglavlju, već

redovna aktivnost za uspješno i kompletno sprovođenje mjera za stvaranje uslova za bezbjednije korišćenje interneta i zaštitu korisnika od incidenata u sajber prostoru.

U okviru pregovaračkog poglavlja 19 - Socijalna politika i zapošljavanje, Vlada je 2. IV 2020. donijela **Akcioni plan za sprovođenje Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egiptčana u Crnoj Gori 2016 – 2020. za 2020. godinu** i usvojila **Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egiptčana 2016 – 2020, za 2019.** Pomenuti dokumenti važni su iz ugla ispunjavanja redovnih obaveza u cilju bolje socijalne inkluzije Roma i Egiptčana u Crnoj Gori i ostvarivanja njihovih prava.

U okviru pregovaračkog poglavlja 27 - Životna sredina i klimatske promjene, donijet je niz podzakonskih akata u oblastima kontrole industrijskog zagađenja i hemikalija koji doprinose daljem usklađenju nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u ovoj oblasti, u skladu sa obavezama koje proističu iz Zajedničke pozicije EU za poglavlje 27. U okviru budžeta Agencije za zaštitu prirode i životne sredine za 2020. opredijeljena su finansijska sredstva za realizaciju nastavka aktivnosti na uspostavljanju ekološke mreže Natura 2000. S tim u vezi, otpočeo je terenski rad stručnjaka za ornitofaunu i vrste, a nakon početne radionice koja je održana 15. VI 2020. i stručnjaci za staništa su otpočeli terenski rad. U periodu april – jun 2020. održana su tri sastanka Radne grupe za izradu Plana upravljanja Parka prirode Ulcinjska solana u Opštini Ulcinj, na kojima se usaglašavao dokument prije organizovanja Javne rasprave. Na sastanku Radne grupe koji je održan 23. VI 2020. potvrđen je Nacrt finalne verzije Plana upravljanja Parka prirode Ulcinjska solana, koji je dat na javnu raspravu.

U okviru pregovaračkog poglavlja 28 - Zaštita potrošača i zdravlja, na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača („Sl. list CG”, broj 67/19) donijeti su sljedeći podzakonski akti: **Pravilnik o obrascu jednostranog raskida ugovora zaključenog van poslovnih prostorija ili na daljinu** („Sl. list CG”, broj 52/20), **Pravilnik o informativnom obrascu o pravu potrošača na jednostrani raskid ugovora zaključenog van poslovnih prostorija ili na daljinu** („Sl. list CG”, broj 52/20) i **Pravilnik obližim kriterijumima za izbor članova odbora za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova** („Sl. list CG”, broj 56/20).

2.1. Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji

Kada je riječ o sprovođenju Strategije informisanja, odnosno informisanju javnosti o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, u izvještajnom periodu su realizovane sljedeće aktivnosti:

21. IV 2020. – Pravo intelektualne svojine – šta je potrebno da znamo prije ulaska u EU?

Povodom svjetskog dana intelektualne svojine - 26. IV 2020, a s ciljem kvalitetnog i efikasnog informisanja javnosti o ovoj oblasti, Generalni sekretariat Vlade i Ministarstvo ekonomije organizovali su online forum – Pravo intelektualne svojine – šta je potrebno da znamo prije ulaska u EU?

Tim povodom, pozvali su zainteresovanu javnost da elektronskim putem dostavi pitanja iz oblasti prava intelektualne svojine, a relevantni sagovornici na ovu temu, predstavnici Ministarstva ekonomije i pregovaračke strukture za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU, su im pružili adekvatan odgovor.

22. IV 2020. – Objavljen Bilten KEI za period januar – mart 2020.

Jedanaesti broj Biltena Kancelarije za evropske integracije predstavio je najvažnije događaje i aktivnosti u procesu pristupanja EU tokom prvog kvartala 2020.

6. V 2020. - Odabrane najbolje EU priče sedam crnogorskih novinara

Novinarke i novinari sedam crnogorskih medija dobitnici su ovogodišnjih nagrada za najbolju televizijsku priču i novinski članak o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Najbolje predloge za novinske priče dostavili su novinarka Radija Slobodna Evropa, **Aneta Durović**, portala Pobjeda **Tamara Klikovac** i dnevnih novina Vijesti, **Svetlana Mandić**. Predlozi novinara i novinarki Javnog servisa, kao i televizija Prva, Vijesti i Nova M, **Darka Bulatovića, Ivane Vučinić, Tijane Pravilović i Ivane Popović**, odabrani su kao najkvalitetniji na konkursu za najbolju video priču o procesu pristupanja Crne Gore EU.

8. V 2020. - Predstavljeni murali u tri crnogorska grada

Murali, koji su oslikani u tri crnogorska grada – Podgorici, Bijelom Polju i Baru, svjedoče o čvrstim vezama Crne Gore i Evropske unije i predstavljaju podsjećanje da je naša država vjekovima dio evropske porodice. Glavni pregovarač **Aleksandar Drljević**, šef Delegacije EU u Podgorici, **Aivo Orav**, kao i crnogorski ministar kulture **Aleksandar Bogdanović**, su, u video porukama upućenim crnogorskim građanima, podsjetili na murale koji su krajem prošle godine oslikani i čestitali svim građanima 9. maj – Dan Evrope i Dan pobjede nad fašizmom.

16. V 2020. - Pokrenut Online FORUM PITAJ MINISTRA 2020

Generalni sekretariat Vlade, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete i Ministarstvom nauke organizovao je treći po redu Forum „Pitaj ministra!“. Usljed novonastalih okolnosti ovogodišnji Forum je organizovan online.

Na pitanja i nedoumice studenata u vezi sa školovanjem i naučno-istraživačkom djelatnošću, odgovarali su **Sanja Damjanović**, ministarka nauke i **Damir Šehović**, ministar prosvjete.

25. V 2020. - Poglavlja predstavljena kroz karikature Darka Drljevića

Crnogorski karikaturista **Darko Drljević** predstavio je kroz karikature 11 pregovaračkih poglavlja, u okviru virtualne izložbe koja je dio projekta EU4ME. Virtuelna izložba „Pristupanje Crne Gore EU - pogled kroz karikature“, nastala je kroz projekat EU4ME, koji finansira Evropska unija, tokom epidemije korona virusa i sprovodenja mjera Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti.

27. V 2020. - Odabrano šest najboljih radova na konkursu „Ja sam Evropa“

Osnovci **Đorđije Nišavić, Andrija Mišović i Amina Selami** nagrađeni su na konkursu za učenike crnogorskih osnovnih i srednjih škola „Ja sam Evropa“, dok su među srednjoškolcima najbolje radove poslali **Anja Radulović, Andrija Zeković i Lejla Srđanović**.

Generalni sekretariat Vlade je, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, a u okviru projekta EU4ME, koji finansira Evropska unija, raspisao konkurs za učenike crnogorskih osnovnih i srednjih škola povodom obilježavanja Mjeseca Evrope, a zaintresovani osnovci i srednjoškolci su, putem video zapisa pokazali zašto su oni već dio Evrope, kao i koje vrijednosti dijele sa svojim vršnjacima iz zemalja Evropske unije. Na konkurs, koji je bio otvoren od 4-8. V 2020, stiglo je ukupno 141 prijava, a najbolje radove odabrao je stručni žiri, koji su činili crnogorska rediteljka **Sara Stijović**, profesor na Fakultetu dramskih umjetnosti **Relja Eraković** i crnogorski glumac **Omar Bajramspahić**.

11. VI 2020. - Realizovana emisija „Iz ugla“

Evropska unija je pokazala naklonost Zapadnom Balkanu u vrijeme pandemijske krize, a sada se, u isčekivanju izvještaja i uz poruke ohrabrenja iz Evropske komisije, očekuje ubrzanje procesa proširenja, poručili su učesnici emisije „Iz ugla“, koju je realizovao Generalni sekretariat Vlade u okviru projekta EU4ME. Glavni pregovarač **Aleksandar Drljević**, šef Delegacije EU u Crnoj Gori **Aivo Orav**, predsjednica Crnogorske panevropske unije **prof. dr Gordana Đurović** i zamjenik predsjednika Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore **Adrijan Vuksanović** govorili su o dinamici pregovaračkog procesa nakon pandemijske krize, smjernicama i ocjenama koje Crna Gora može očekivati od predstojećeg izvještaja EK, kao i značaju i značenju podrške EU zemljama Zapadnog Balkana tokom pandemije koronavirusa.

13. VI 2020. - Održana konferencija za medije povodom objavljivanja Non paper-a

Održana je konferencija za novinare 13. VI 2020. povodom predstavljanja Nezvaničnog radnog dokumenta o stanju u poglavljima 23 i 24 u Crnoj Gori (Non paper).

Na konferenciji su govorili glavni pregovarač Crne Gore sa Evropskom unijom **Aleksandar Drljević**, članica Pregovaračke grupe za 23. i 24. poglavje **Marijana Laković Drašković** i glavni specijalni tužilac **Milivoje Katnić**.

2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

U izvještajnom periodu, u okolnostima izazvanim epidemijom virusa Covid 19, nastavljeno je sa realizacijom prioritetnih aktivnosti u okviru nadzorne uloge Odbora i parlamentarne diplomatiјe, kroz sjednice održane u zgradи Skupštine Crne Gore (u skladu sa mjerama koje je donijelo Nacionalno koordinaciono tijelo) i korišćenje digitalnih platformi za online učešće na sjednicama, sastancima i konferencijama organizovanim u ovom periodu. Zbog epidemiološkog stanja u Crnoj Gori, Odbor je bio prinuđen da otkaže veliki broj aktivnosti planiranih u ovom periodu, koje su se odnosile na intenzivni nadzor nad trenutnim stanjem i aktivnostima nadležnih institucija u oblastima od posebnog značaja za proces pristupanja Crne Gore EU.

Na 38. sjednici Odbora, koja je održana 28. IV 2020, u prisustvu glavnog pregovaračа **Aleksandra Drljevića**, članovima Odbora predstavljeni su XII polugodišnji, te XXIII i XXIV kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, koji se odnose na period jul – decembar 2019. Polugodišnji i kvartalni izvještaj su usvojeni većinom glasova članova Odbora. Poslanici i glavni pregovarač su razgovarali i o uticaju trenutne zdravstvene situacije u Evropi i svijetu na dešavanja u EU i njenu politiku proširenja, ovogodišnjim očekivanjima od procesa pristupanja Crne Gore Uniji, te o paketu finansijske pomoći EU za ublažavanje posljedica epidemije virusa Covid 19 u Crnoj Gori.

Istog dana održana je i 39. sjednica Odbora, na kojoj su članovima Odbora predstavljeni Kvartalni i Godišnji izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) 2019–2020 u 2019, kao i Kvartalni izvještaj o realizaciji PPCG 2020-2022 u prvom kvartalu 2020. Članovi Odbora su posebno razmotrili realizaciju obaveza u dijelu donošenja novih i izmjena postojećih zakona, kao i razloge zbog kojih nisu realizovana neka od planiranih zakonskih rješenja, ali i mogući uticaj trenutne zdravstvene situacije na realizaciju planiranih obaveza u 2020. Dogovorena je i bliža saradnja Odbora za evropske integracije i Kancelarije za evropske integracije u pripremi budućih izvještaja, kako bi oni sadržali potpune podatke o razmatranju i usvajanju zakonskih predloga od strane Skupštine Crne Gore.

Na 40. sjednici, koja je održana 19. VI 2020, glavni pregovarač je članovima Odbora predstavio ključne podatke iz Informacije o programima podrške Evropske unije Crnoj Gori za 2019. Članove Odbora je interesovao status preostalih projekata iz Instrumenta prepristupne podrške 2007–2013 (IPA I), priprema i sprovođenje projekata obuhvaćenih finansijskom perspektivom 2014–2020 (IPA II), kao i način i budući kriterijumi po kojima će se opredjeljivati sredstva u okviru nove finansijske perspektive IPA III (2021-2027). Na sjednici je bilo riječi i o preusmjerenum sredstvima EU u kontekstu suočavanja sa posljedicama pandemije i njihovim budućim korišćenjem.

U dijelu parlamentarne diplomatiјe, predsjednik Odbora **Slaven Radunović** učestvovao je 16. VI 2020. na vanrednom sastanku COSAC-a, koji je organizovan putem video konferencije. Na vanrednom sastanku predsjednika Odbora za evropske poslove parlamenta država članica EU, u okviru hrvatskog predsjedavanja Evropskom unijom, razgovarano je o zajedničkom evropskom odgovoru na pandemiju izazvanu virusom Covid 19 i njenim posljedicama za Višegodišnji finansijski okvir za period 2021-2027, te o Konferenciji o budućnosti Evrope. Glavni zaključci sa prvog virtuelnog COSAC sastanka su dostavljeni Evropskoj komisiji i Savjetu EU.

3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

U okviru sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju održana su dva redovna sastanka s predstavnicima institucija EU –

Trinaesti sastanak **Pododbora za saobraćaj, životnu sredinu, energetiku i regionalni razvoj** između Crne Gore i Evropske komisije, koji je prvi put organizovan putem video konferencije, održan je 9. VI 2020. Predstavnici Crne Gore i Evropske komisije su se tokom sastanka osvrnuli na ključne rezultate postignute u periodu od prethodnog sastanka u oblastima obuhvaćenim poglavljima 14 – Saobraćajna politika, 15 - Energetika, 21 – Trans-evropske mreže, 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata i 27 – Životna sredina i klimatske promjene, konstatovali napredak i razmotrili smjernice za nastavak razvoja u tim oblastima.

Jedanaesti sastanak **Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenčiju** između Crne Gore i Evropske komisije održan je 16. VI 2020, takođe, putem video-konferencije. Tokom sastanka, predstavnici Evropske komisije i Crne Gore su razmatrali ostvareni napredak i izazove u oblastima prava osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, javnih nabavki, privrednog prava, prava intelektualne svojine, konkurenčije, zaštite potrošača i zdravlja, kretanja kapitala i platnog sistema, bankarstva, osiguranja i ostalih finansijskih usluga.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom EU

U izvještajnom periodu dato je mišljenje na ukupno **20 predloga propisa, od čega 10 zakona i 10 podzakonskih akata**. Od ukupnog broja datih mišljenja **7 akata** sadrži sekundarne izvore prava EU, od čega **3 zakona i 4 podzakonska akta**.

1.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici	MEK
2.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata	MRT
3.	Predlog zakona o dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu	MRT
4.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o zakonskim mјernim jedinicama	MEK
5.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o tretiranju hrane ionizujućim zračenjem	MPR
6.	Predlog uredbe o mikrobiološkim kriterijumima za bezbjednost hrane	MPR
7.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o zabranjenim odnosno dozvoljenim načinima upotrebe, proizvodnje i stavljanja na tržište hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu	MRT

5. Instrument pretprištupne podrške - IPA

5.1. IPA II – 2014-2020

Usljed proglašenja epidemije virusa Covid 19, tokom II kvartala 2020, došlo je do usporavanja sprovođenja projekata u okviru programa IPA 2014 i IPA 2015, kao i priprema za ugovaranje projekata obuhvaćenih programima IPA 2016, IPA 2017 i IPA 2018. U cilju efikasnijeg odgovora na izazove uzrokovane širenjem virusa Covid 19, u komunikaciji sa Delegacijom EU u Crnoj Gori i Evropskom komisijom, dogovoreno je preusmjeravanje dijela sredstava iz programa IPA 2016, IPA 2018, IPA 2019 i IPA 2020, u ukupnom iznosu od 53 miliona eura, na medicinsku pomoć za brzu reakciju na Covid 19 i saniranje njegovih socio-ekonomskih posljedica. S tim u vezi, Kancelarija za evropske integracije je pripremila **Informaciju o finansijskoj podršci Evropske unije Crnoj Gori za sprečavanje širenja i saniranje posljedica epidemije virusa Covid-19**, koju je Vlada razmotrila i usvojila 9. IV 2020. Shodno najavljenoj dinamici, do kraja 2020. se očekuje finalizacija svih aktivnosti na ovom polju i odobravanje izmjena navedenih programa od strane Odbora Evropske komisije za Ipu.

Tokom maja 2020, započeto je i programiranje Ipe III, odnosno programa IPA 2021 i IPA 2022. Kancelarija za evropske integracije je pripremila **Informaciju o Instrumentu pretprištupne podrške Evropske unije za period 2021-2027 (IPA III)** i početku pripreme programa IPA 2021 i IPA 2022, koju je Vlada razmotrila i usvojila 14. V 2020. U

skladu sa zaključcima Vlade, resorne institucije su imale rok do 19. VI 2020. da dostave Kancelariji za evropske integracije prvi nacrt koncepata predloga projekata za finansiranje kroz programe IPA 2021 i IPA 2022. Dostavljene predloge projekata Kancelarija za evropske integracije je 30. VI 2020. uputila Evropskoj komisiji na komentare i dalju proceduru.

U cilju saniranja posljedica nastalih izbijanjem i širenjem virusa Covid 19, Kancelarija za evropske integracije je 5. VI 2020. Generalnom direktoratu Evropske komisije za regionalnu i urbanu politiku (DG REGIO) uputila pismo namjere učešća Crne Gore u Fondu solidarnosti Evropske unije. Nakon prikupljanja potrebne dokumentacije i definisanja nacionalnih potreba, u koordinaciji sa predstvincima Ministarstva zdravlja i Vlade Crne Gore, Kancelarija za evropske integracije je 24. VI 2020. uputila finalnu aplikaciju Crne Gore za sredstva pomenutog fonda.

Kada je u pitanju IPARD II nastavljen je rad na ugovaranju, realizaciji i isplati sredstava projekata koji su ili će biti ugovoreni kroz javni poziv za Mjeru 1 – Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava i dva javna poziva za Mjeru 3 – Investicije u fizički kapital vezano za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda. U toku je drugi javni poziv za dodjelu podrške za Mjeru 1, kroz koji je proizvođačima na raspolaganju novih 12,3 miliona eura bespovratne podrške, iz EU fondova i nacionalnog budžeta, koji će biti otvoren do 19. VIII 2020. Dodatno, u skladu sa rokovima i obavezama redovnog godišnjeg izvještavanja, Kancelarija za evropske integracije je 30. VI 2020. proslijedila Generalnom direktoratu za poljoprivredu i ruralni razvoj Evropske komisije Godišnji izvještaj o sprovođenju IPARD II programa u Crnoj Gori za 2019, pripremljen od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Programi Višekorisničke Ipe

Evropska komisija je pismom od 11. VI 2020. obavijestila Kancelariju nacionalnog IPA koordinatora da će dio sredstava, koji je inicijalno bio planiran za sprovođenje programa Višekorisničke Ipe 2019 i 2020, biti reprogramiran i preusmjeren na saniranje posljedica uzrokovanih širenjem virusa Covid 19 na prostoru Zapadnog Balkana i u Turskoj. Samim tim, većina akcija koje su planirane Višekorisničkim programima IPA 2019 i IPA 2020 su pomjerene za finansiranje kroz Ipu III, odnosno kroz program IPA 2021 ili je, uslijed preusmjeravanja, njihov obim smanjen. Dodatno, jedan dio projekata čije je sprovođenje već bilo u toku je preorijentisan i korigovan u dijelu projektnih aktivnosti, kako bi bili što primjenjiviji u kontekstu odgovora na širenje virusa Covid 19.

Zapadnobalkanski investicioni okvir (ZIO)

Kada je u pitanju ZIO, tokom prethodnog tromjesečnog perioda je, posredstvom elektronske platforme Webex, 12. V 2020. održan 29. sastanak Grupe finansijera projekata Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO). Na sastanku se govorilo o daljem razvoju politika i strategija ZIO, kao i o procjeni projekata predloženih za finansiranje u okviru

prethodna dva ZIO poziva - XXIII poziva za tehničku podršku u pripremi projekata i V poziva za sufinansiranje infrastrukturnih ulaganja.

Upravni odbor (UO) programa je, takođe posredstvom elektronske platforme Webex, održan 9 - 10. V 2020. Na njemu je donijeta odluka o raspisivanju novog, XXIV poziva za dostavljanje projektnih predloga za tehničku podršku, koji se odnosi na postojeće ili nove projekte u oblasti digitalne infrastrukture, zaštite životne sredine, energetike i društvenih djelatnosti. Što se tiče oblasti saobraćaja, mogu se predlagati samo projekti koji su dio Osnovne mreže. Rok za podnošenje projektnih prijava je 4. IX 2020. Pored toga objavljen je i VI poziv za kofinansiranje investicija za oblasti saobraćaja i energetike, a rok za dostavljanje predloga projekata je 31. XII 2020. Odluka o finansiranju projekata će biti donijeta na sastanku UO koji je planiran za kraj 2021. Objavljivanje poziva za sektore digitalne infrastrukture, zaštite životne sredine i društvenih djelatnosti će biti donešena na sljedećem UO koji je planiran za decembar 2020.

Kroz V poziv za investicione grantove za kofinansiranje projekata odobrena je projektna aplikacija za projekt – Rekonstrukcija i modernizacija željezničke pruge Vrbovica-Bar, državna granica sa Srbijom. Ukupna vrijednost investicije iznosi 40,2 miliona eura, od kojih je EU obezbijedila grant vrijednosti 20,1 miliona eura, dok će ostatak biti finansiran kreditom Evropske investicione banke (EIB). Iako je projekat ocijenjen pozitivno, zbog velikog broja prijava iz regionalnih i ograničenog budžeta, konačna odluka o tome da li će sredstva biti izdvojena iz budžeta EU za 2020. ili 2021. biće donijeta do kraja tekuće godine.

Programi EU

Godišnji troškovi učešća u ovim programima su tokom izvještajnog perioda uplaćivani u skladu s dinamikom prispijeća obaveza i dobijenim zahtjevima za uplatu od strane Evropske komisije, a iz Instrumenta prepristupne podrške se obezbjeđuju sredstva za refundaciju dijela troškova učešća.

Regionalna i teritorijalna saradnja

Zbog proglašenja epidemije prourokovane virusom Covid 19 došlo je do odlaganja održavanja određenog broja događaja i sastanaka važnih za sprovođenje programa prekogranične saradnje, koji će biti realizovani u narednom periodu. Navedena situacija uzrokovala je i usporavanje sprovođenja projekata u okviru programa u kojima učestvuje Crna Gora.

U okviru programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija, nastavljeno je sprovođenje sedam projekata ugovorenih u okviru Prvog poziva, dok je produženje perioda sprovođenja odobreno za pet projekata. Delegacija Evropske unije (DEU) u Crnoj Gori odobrila je Finalni izvještaj o ocjenjivanju projektnih predloga dostavljenih u okviru Drugog poziva. U narednom periodu očekuje se održavanje Zajedničkog odbora za nadgledanje, u

svrhu davanja pozitivnog mišljenja na listu projekata predloženih za finansiranje u okviru Drugog poziva. Pripremljen je Vodič za sprovođenje projekata u okviru Drugog poziva.

Kada je riječ o Programu prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora, završena su tri projekta ukupne vrijednosti 1 milion eura, ugovorena kroz Prvi poziv, koja su se odnosila na oblast zapošljavanja i unapređenja kulturnog i prirodnog nasljeđa. U okviru Drugog poziva je ugovoren i trenutno se sprovodi 11 projekata koji imaju za cilj unapređenje turističke ponude i bolje upravljanje lokalnim sistemima vodosnabdijevanja. Ukupan iznos projekata je 4,8 miliona eura. Sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje Programa, na kojem je donijeta odluka o tematskim prioritetima i specifičnim ciljevima Trećeg poziva, održan je putem video linka 26. VI 2020.

U okviru programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo, nastavljeno je sprovođenje sedam projekata ugovorenih u okviru Prvog poziva. Na sastanku Zajedničkog odbora za nadgledanje Programa, koji je održan 19. VI 2020. putem video linka, dobijeno je pozitivno mišljenje na listu projekata predloženih za finansiranje u okviru Drugog poziva. Shodno zaključcima sa sastanka Zajedničkog odbora za nadgledanje, u toku je postupak ugovaranja odobrenih projekata. Tokom izvještajnog perioda pripremljen je Vodič za sprovođenje projekata u okviru Drugog poziva.

U izvještajnom periodu nastavljeno je sprovođenje projekata ugovorenih u okviru Prvog poziva programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora. Tri projekta su završila sa realizacijom zaključno sa 30. VI 2020. Prvi korak ocjenjivanja projektnih predloga dostavljenih u okviru Drugog poziva je završen i očekuje se odobrenje izvještaja od strane Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji. Takođe, u izvještajnom periodu su usaglašene i usvojene izmjene programskih procedura.

U okviru Interreg IPA programa prekogranične saradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora nastavljeno je sprovođenje projekta NeurNet, jedinog preostalog projekta iz Prvog poziva sa učešćem partnera iz Crne Gore, kao i sprovođenje 6 projekata Drugog poziva, koji su ugovoreni u prvom kvartalu 2020. U toku izvještajnog perioda, ugovorena su dodatna četiri projekta od ukupno 30, koliko ih je odobreno za finansiranje u okviru Drugog poziva. Za preostale odobrene projekte Drugog poziva trenutno je u toku postupak optimizacije budžeta.

Kada je riječ o trilateralnom Interreg IPA programu prekogranične saradnje Italija – Albanija – Crna Gora, projekti odobreni i ugovoreni u okviru Prvog poziva i tematski projekti se u najvećoj mjeri uspješno sprovode. U vezi sa Drugim ciljanim pozivom, završeni su pregovori sa vodećim partnerima oko optimizacije budžeta. Predstoji faza ugovaranja koje je prolongirana uslijed novonastale situacije. S obzirom na nemogućnost otpočinjanja sprovođenja projektnih aktivnosti, predloženo je njihovo odlaganje za drugu polovicu 2020. Plan je da se projekti iz ciljanog poziva završe do kraja 2021. Sastanak Zajedničkog odbora

za nadgledanje (ZON) održan je 11. V 2020, dok je Drugi sastanak Radne grupe za programiranje održan 12. V 2020. Oba sastanka održana su putem video linka.

Na nivou Dunavskog transnacionalnog programa (DTP) nastavljeno je sprovođenje projekata ugovorenih u okviru Drugog poziva. Usljed nemogućnosti održavanja sastanaka u fizičkom formatu, Odbor za nadgledanje je 18. V 2020. putem pisane procedure odobrio preliminarnu listu od 35 projekata predloženih za finansiranje u okviru Trećeg poziva. Imajući u vidu ograničenu dostupnost sredstava za partnere iz zemalja korisnica Ipe, kao i to da određene aktivnosti ne mogu biti sprovedene uslijed pandemije virusa Covid 19, Upravljačkom tijelu/Zajedničkom sekretarijatu je dat mandat da izvrši usklađivanje aktivnosti i budžeta svih projekata predloženih za finansiranje.

U okviru ovog izvještajnog perioda na nivou Jadransko-jonskog transnacionalnog programa (ADRION) nastavljeno je sprovođenje projekata ugovorenih u okviru Prvog poziva za dostavljanje projektnih predloga. Takođe, proces ugovaranja 22 projekta odobrena u okviru Drugog poziva je i dalje u toku, kao i evaluacija projekata podnesenih u okviru Trećeg poziva. Očekuje se da lista projekata predloženih za finansiranje u okviru Trećeg poziva bude data na usvajanje Odboru za nadgledanje tokom jula 2020. Drugi sastanak Operativne grupe za programiranje Jadransko-jonskog transnacionalnog programa (ADRION) za period 2021.-2027, posvećen glavnim ishodima sprovedene teritorijalne analize, održan je u 28. V 2020. putem video linka.

U okviru Mediteranskog transnacionalnog programa (MED), u finalnoj fazi je ugovaranje projekata Prvog poziva za strateške, Drugog za horizontalne i Trećeg poziva za modularne projekte, koji su odobreni na sastanku Odbora za nadgledanje 22-23. X 2019. u Atini (Grčka). Tokom izvještajnog perioda održana su dva sastanka Radne grupe za programiranje: 25. V 2020. i 30. V 2020. Takođe, održana su dva neformalna sastanka Radne grupe za programiranje 4. i 14. V 2020. takođe putem video linka. Drugi poziv za strateške projekte u okviru Prioritetne ose 4 - Unapređenje upravljanja Mediteranom zatvoren je 18. VI 2020, nakon čega je započeta evaluacija dostavljenih projektnih predloga. Tema poziva je jačanje inovacijskih kapaciteta plave bio-ekonomije, a konačni rezultati se očekuju u julu 2020.

5.2. Tvining i Tajeks

Usljed proglašenja epidemije prouzrokovane virusom Covid 19, došlo je do odlaganja održavanja određenog broja Tajeks misija i sastanaka važnih za sprovođenje odobrenih projekata, koji će biti realizovani u narednom periodu. Navedena situacija uzrokovala je i usporavanje sprovođenja projekata u okviru Tvining projekata u kojima su crnogorske institucije korisnice.

5.3. Makroregionalne strategije

Kancelarija za evropske integracije nastavila je sprovođenje aktivnosti koje su započete u prethodnom periodu, a u vezi sa koordinacijom i praćenjem makroregionalnih strategija Evropske unije u kojima Crna Gora učestvuje: Strategija Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR) i Strategija Evropske unije za Dunavski region (EUSDR).

Strategija Evropske unije za Jadransko-jonski region

Kada je riječ o Strategiji Evropske unije za Jadransko-jonski region i aktivnostima na nacionalnom nivou, tokom drugog kvartala nastavljen je proces definisanja i razrade makroregionalnih prioriteta i vodećih inicijativa (*flagships*) koji će biti predloženi Evropskoj komisiji za dalje inkorporiranje u najvažnija programska dokumenta za period 2021-2027. U cilju inkorporiranja predloženih makro-regionalnih prioriteta, održane su ponovne nacionalne konsultacije u vezi s prioritetima koji su predloženi od strane EUSAIR tematskih radnih grupa, a radi uključivanja u najvažnija programska dokumenta za finansijsku perspektivu 2021-2027. Na posljednjem sastanku EUSAIR Upravnog odbora, održanom 10. VI 2020, nacionalni koordinatori su odobrili predloženu listu prioriteta i vodećih inicijativa, te pozvali na utvrđivanje i dalji proces njihovog inkorporiranja u programska dokumenta za pomenuti period. Finalna lista je proslijeđena Kancelariji nacionalnog IPA koordinatora i Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori.

Strategija Evropske unije za Dunavski region

Kancelarija za evropske integracije je nastavila koordinaciju i praćenje sprovođenja Strategije Evropske unije za Dunavski region (EUSDR) na nacionalnom nivou. U navedenom periodu, članovi tima nacionalnog koordinatora su učestvovali na sastanku nacionalnih koordinatora, koji je održan 25. V 2020, radionicama koje su bile organizovane u cilju promocije i sprovođenja Strategije EU za Dunavski region, kao i sastanku upravne grupe za Prioritetnu oblast 10 – Institucionalni kapaciteti i saradnja.